

Úřad práce v Pardubicích

Analýza stavu a vývoje trhu práce Pardubického kraje za rok 2008

březen 2009

**Ing. Petr Klimpl
ředitel úřadu práce**

Obsah:	Strana
I. CELKOVÁ CHARAKTERISTIKA KRAJE	3
I.1 Úvod – specifikace kraje, základní informace + mapka	3
I.2 Ekonomická, sociální a demografická situace	5
I.3 Silné a slabé stránky kraje	7
II. ZAMĚSTNANOST	10
II.1 Celková zaměstnanost	10
II.2 Volná pracovní místa	11
III. NEZAMĚSTNANOST	13
III.1 Základní charakteristika vývoje nezaměstnanosti	13
III.2 Tok nezaměstnanosti	14
III.3 Struktura uchazečů o zaměstnání (vzdělání, věk, délka evidence, KZAM)	15
III.4 Vybrané skupiny uchazečů o zaměstnání	19
III.4.1 Absolventi škol a mladiství	19
III.4.2 Osoby se ZP	19
III.5 Ohrožené mikroregiony v jednotlivých okresech	20
IV. CIZINCI NA TRHU PRÁCE	21
V. AKTIVNÍ POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI	22
V.1 Vynaložené finanční prostředky na APZ	22
V.2 Nově vytvořená pracovní místa v rámci jednotlivých nástrojů APZ	23
V.3 Rekvalifikace	24
VI. PROGNÓZA VÝVOJE TRHU PRÁCE V DALŠÍM OBDOBÍ	25
VI.1 Nejvíce ohrožené skupiny uchazečů o zaměstnání a situace v nejohroženějších mikroregionech	25
VI.2 Dvě varianty možného vývoje nezaměstnanosti	26

I. CELKOVÁ CHARAKTERISTIKA KRAJE

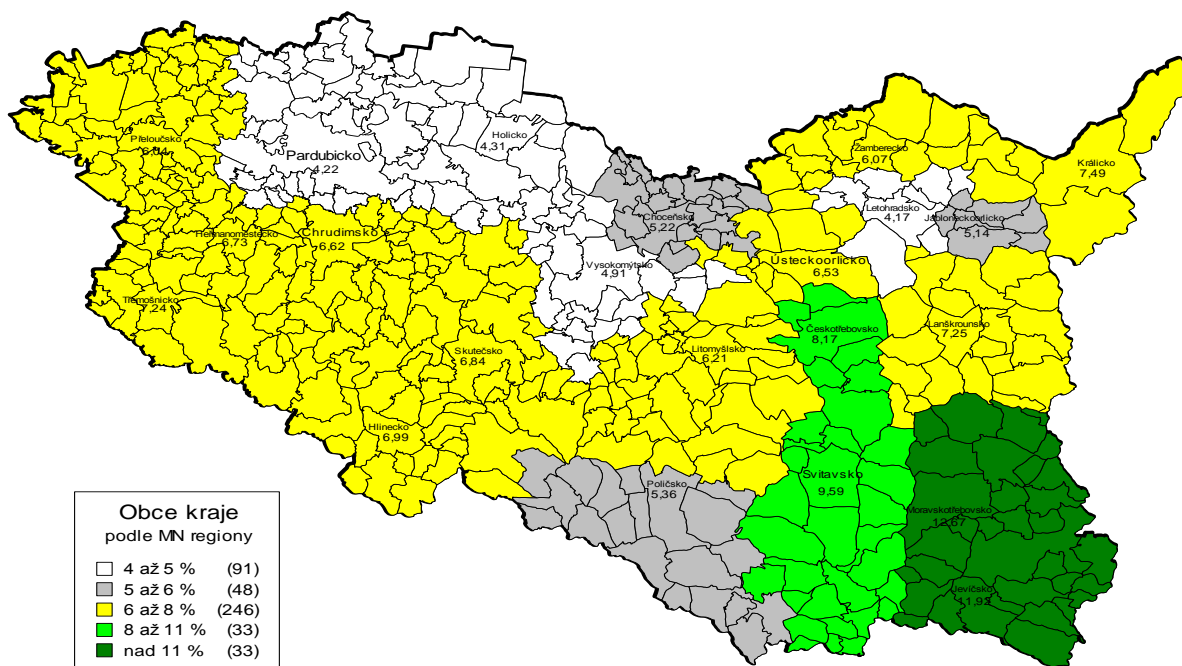
I.1 Úvod - specifikace kraje, základní informace + mapka

Vývoj počtu trvale bydlících obyvatel ¹⁾

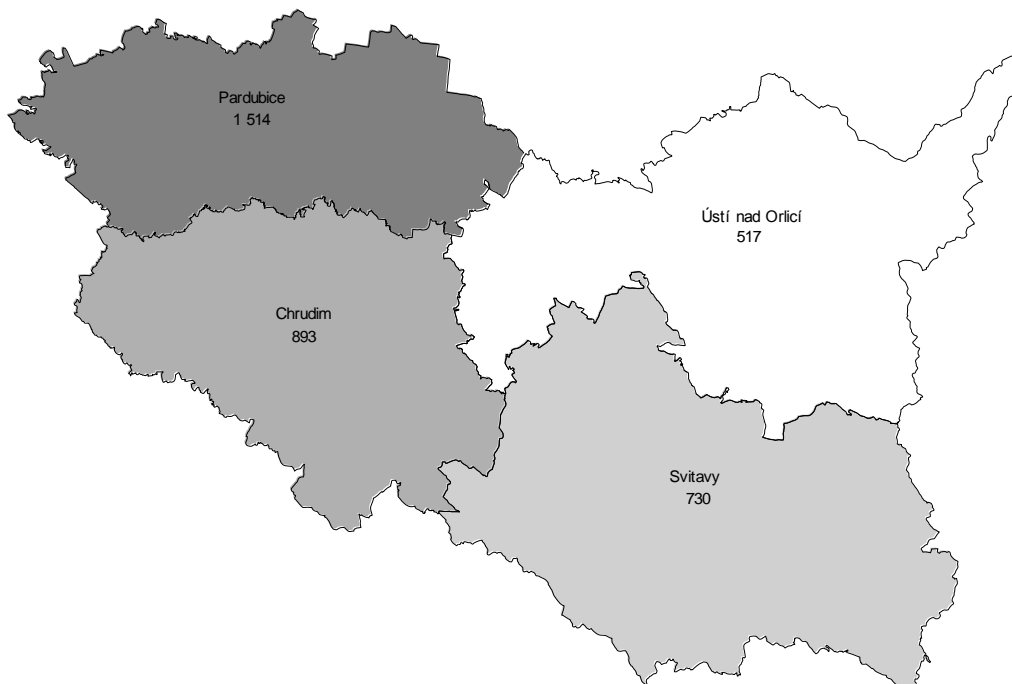
	31.12.2007
počet obyvatel celkem	511 400
z toho ženy	259 982
z toho věková kategorie: 0 - 14 let	75 354
15 – 64 let	360 216

¹⁾ Data poskytl Český statistický úřad – údaje z demografické statistiky jsou za uplynulý rok k dispozici vždy v květnu následujícího roku. Skutečnost z konce předchozího roku je platná po celých následujících 12 měsících.

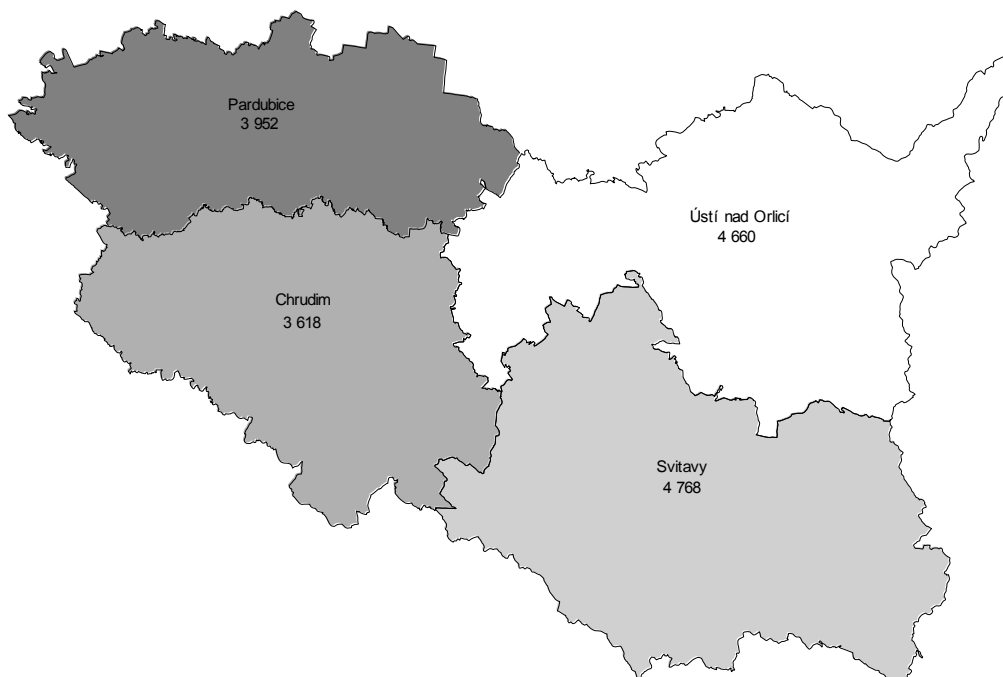
Míra nezaměstnanosti v oblastech Pardubického kraje k 31.12.2008

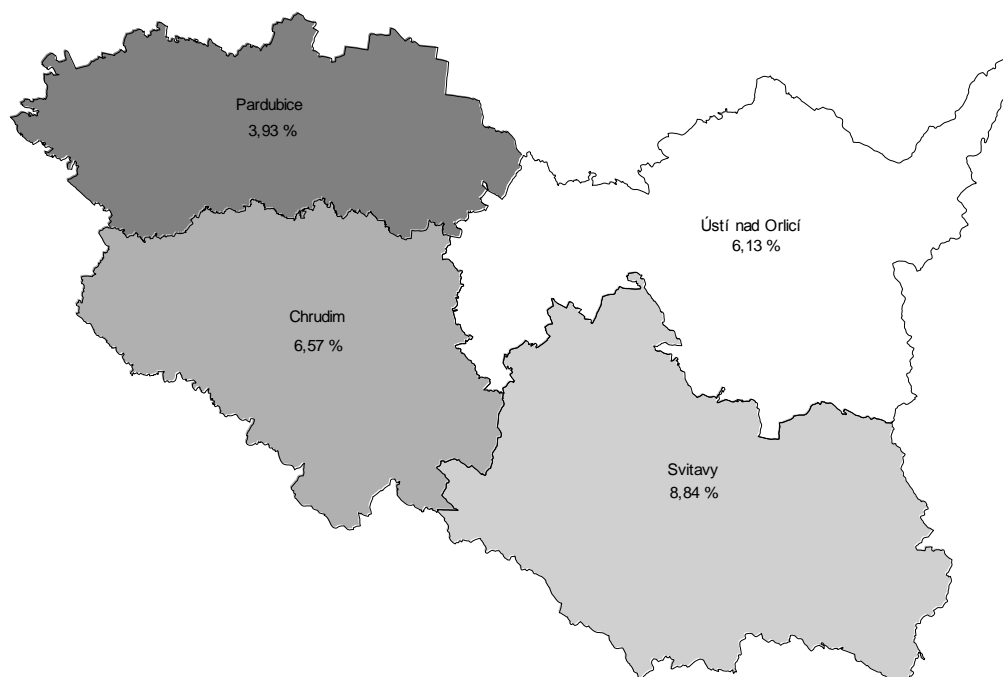
Volná místa v okresech Pardubického kraje k 31.12.2008

Počet uchazečů v okresech Pardubického kraje k 31.12.2008

Míra nezaměstnanosti v okresech Pardubického kraje k 31.12.2008

I.2 Ekonomická, sociální a demografická situace

Pardubický kraj se nachází ve východní části Čech. Polohu kraje dále určují sousedící kraje - Středočeský, Královéhradecký, Olomoucký, Jihomoravský a Vysočina. Spolu s krajem Královéhradeckým a Libereckým tvoří oblast soudržnosti Severovýchod (tzv. NUTS 2). Část severovýchodní hranice kraje je zároveň i státní česko-polskou hranicí, odtud je kraj ohraničen jižní částí Orlických hor a nejzápadnějšími svahy Hrubého Jeseníku. Jih a jihovýchod je lemován vrchovinnými oblastmi Žďárských vrchů a Železných hor, střed a západ kraje je tvořen úrodnou Polabskou nížinou. Orlické hory, Žďárské vrchy a Železné hory přitom patří k chráněným krajinným oblastem kraje.

Svou **rozlohou** 4 519 km² (5,7 % rozlohy ČR) je Pardubický kraj pátým nejmenším krajem ČR. Z celkové výměry kraje připadá 60,4 % na zemědělskou půdu, přitom orná půda tvoří 44,2 %. Lesní pozemky pokrývají 29,5 % rozlohy kraje. Nejvyšším bodem kraje je Králický Sněžník (1 424 m n. m.), třetí nejvyšší místo České republiky. Nejnižší bod kraje se nachází na hladině Labe u Kojic, při západní hranici kraje (201 m n. m.).

Pardubický kraj se vyznačuje rozmanitostí přírodních podmínek, osídlení i průmyslové a zemědělské výroby, a proto je rozdílná i kvalita **životního prostředí**. Mezi nejméně postižená území antropogenní činností patří oblast podhůří a vrchovin (bez větších sídel) ve střední a severní části okresu Ústí nad Orlicí a v jižní části okresu Chrudim. Nejintenzivněji je poškozené životní prostředí v územích s koncentrovaným průmyslem, osídlením a dopravními

uzly – aglomerace Pardubice, kde stupeň poškození životního prostředí zejména chemickým průmyslem a energetikou má rozměry nejvýznamnějších problémů životního prostředí v rámci ČR (Paramo, Synthesia, elektrárny Opatovice a Chvaletice).

Z **vodohospodářského** hlediska je Pardubický kraj mimořádně významnou oblastí s přebytky vodních zdrojů nadregionálního významu, a to jak vod podzemních, tak odběrů vody povrchové z vodních toků. Je pramenní oblastí toků bez přísunu znečištění z cizích povodí. Na středních a dolních tocích je nižší znečištění toků z odpadních vod, s výjimkou Labe a horního toku Svitavy. Ke třem největším vodním plochám kraje patří Sečská přehrada (na Chrudimce), dále Bohdanečský rybník (na Opatovickém kanále) a Pastviny (na Divoké Orlici). Část území je pokryta velkoplošnou ochranou, tj. pásmy ochrany vod, chráněnými oblastmi přirozené akumulace vod (CHOPAV). Zásoby podzemních vod jsou vázány zejména na východočeské synklinály české křídové pánve (okres Ústí nad Orlicí a Svitavy) a na kvartérní sedimenty Labe (okres Pardubice).

Pardubický kraj složený ze čtyř **okresů** – Chrudim, Pardubice, Svitavy a Ústí nad Orlicí – měl k 31. 12. 2007 celkem 451 obcí (6. nejvyšší počet obcí mezi 14 kraji ČR) s 3. nejmenší průměrnou rozlohou katastru obce 10,0 km² a průměrným středním počtem 1 128 obyvatel (10. pořadí mezi 14 kraji ČR). Na principu partnerství obcí je založeno postupné formování **mikroregionů** na území Pardubického kraje – jedna z jeho silných stránek, která by měla přispět k jeho celkovému rozvoji. V obcích s méně než 500 obyvateli žije 14,0 % obyvatelstva kraje, což je o 2/3 větší podíl, než je průměr ČR. Postupně narůstá podíl obyvatel v obcích od 500 do 1 999 obyvatel, nyní 24,0 % – o 1/3 nad průměrem ČR. V obcích od 2 000 do 9 999 obyvatel je podíl obyvatel v kraji 20,0 % – o 1,6 % pod průměrem ČR. Podíl obyvatel v obcích nad 10 000 obyvatel činí 42 %, což je cca o 1/5 méně než průměrná hodnota ČR. Krajskou metropoli Pardubice obývá 17,5 % obyvatel kraje.

K 31. 12. 2007 v kraji žilo 511 400 **obyvatel**, což představuje 4,9 % celkového počtu obyvatel ČR. V porovnání s rokem 2006 se jedná o nárůst počtu obyvatel kraje o 0,7 %. Nejlidnatějším okresem Pardubického kraje je okres Pardubice, následují okresy Ústí nad Orlicí, Svitavy a Chrudim. Třemi největšími městy Pardubického kraje jsou Pardubice, Chrudim a Svitavy. Z hlediska věkové struktury obyvatelstva lze v roce 2007 proti roku předchozímu sledovat pokračující pokles počtu obyvatel ve skupině obyvatel mladších 15 let – oproti roku 2006 o 0,9 %, naopak růst byl zaznamenán ve skupině 65letých a starších (o 1,6 %). Index stáří (poměr počtu obyvatel 65letých a starších k obyvatelstvu mladšímu 15 let) přitom dosahoval v roce 2007 hodnoty 100,6 (98,1 v roce 2006). Zatímco u žen dosáhl v roce 2007 index stáří hodnoty 125,0, u mužů to bylo pouhých 77,8. Tento rozdíl je způsoben zejména nižším průměrným věkem při úmrtí u mužů, ale i vyšším podílem narozených chlapců.

Průměrný evidenční **počet zaměstnanců** za rok 2007 činil 134 909 fyzických osob. **Průměrná hrubá měsíční mzda** zaměstnanců Pardubického kraje se v uplynulých letech vyznačovala neustálým růstem, v roce 2007 dosáhla u fyzických osob hodnoty 18 569 Kč - 85,6 % úrovně průměrné hrubé měsíční mzdy celé ČR (3. nejnižší mzda po Karlovarském a Olomouckém kraji). Z hlediska odvětvového členění byly v mezikrajském srovnání průměrné hrubé měsíční mzdy v kraji v roce 2006 v průmyslu třetí nejnižší a mzdy ve stavebnictví sedmé nejnižší (pracovištní metoda; včetně podnikatelských subjektů do 20 zaměstnanců).

V Pardubickém kraji činil v roce 2007 **hrubý domácí produkt** (HDP) na 1 obyvatele v PPS 69,1 % průměru EU27 (o 3,8 procentního bodu více než v roce 2006). Na tvorbu HDP působí v kraji rozhodující měrou 5 odvětví, která představují 72,4 % hrubé přidané hodnoty (HPH)

kraje. Rozhodující vliv má zpracovatelský průmysl, jehož podíl na HPH kraje v roce 2007 dosáhl 32,6 %. Vysoký podíl na HPH byl zaznamenán i u skupiny doprava, skladování a spoje (11,6 %), obchod (10,5 %), činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu (10,4 %) a stavebnictví (7,3 % HPH kraje).

Příslibem pro další rozvoj Pardubického kraje je jeho výhodná poloha z hlediska **dopravního spojení**. Územím kraje prochází 541 km železničních tratí, přičemž k nejvýznamnějším železničním uzlům patří města Pardubice a Česká Třebová, která tvoří součást mezinárodní železniční magistrály Berlín – Praha – Brno – Vídeň. Na hlavní koridor jsou v Pardubicích napojeny celostátně významné trati ve směru na Liberec a přes Chrudim a Hlinsko na Havlíčkův Brod. Současná silniční síť zaujímá 3 590 km.

V oblasti **školství** bylo v roce 2007 v Pardubickém kraji celkem 308 mateřských škol. V jejich 659 třídách bylo zapsáno 15 549 dětí. V kraji dále působí 254 základních škol s 2 258 třídami a 44 046 žáky, 21 gymnázií se 7 125 studenty, 46 středních odborných škol s 11 266 žáky, 32 středních odborných učilišť s 8 031 uční a 11 vyšších odborných škol s 1 711 studenty. Vysoké školství představuje v Pardubickém kraji Univerzita Pardubice se sedmi fakultami.

V oblasti **zdravotnictví** působilo v roce 2007 na území Pardubického kraje 10 nemocnic s 2 681 lůžky, 6 odborných léčebných ústavů s 1 196 lůžky, z toho 2 léčebny pro dlouhodobě nemocné se 186 lůžky, dále 142 lékáren včetně odloučených oddělení výdeje léčiv. Vedle těchto zdravotnických zařízení je v Pardubickém kraji řada samostatných lékařských zařízení (ordinace praktického lékaře, ordinace lékaře specialisty, zařízení vedená nelékařem VŠ, samostatné laboratoře atd.). V roce 2007 činil přepočtený počet lékařů v kraji 1 827 (1 779 lékařů v nestátních zařízeních), na 1 lékaře připadalo 280 obyvatel.

Pardubický kraj má mnohé předpoklady pro rozvoj **cestovního ruchu**. Má krásnou přírodu rovinného i horského charakteru, příznivé klima a množství příležitostí ke koupání, provozování vodních sportů, pro pěší turistiku, cykloturistiku a zimní sporty. Počet hromadných ubytovacích zařízení, lůžek v nich i počet hostů patří v mezikrajském srovnání v Pardubickém kraji k nejvyšším.

I.3 Silné a slabé stránky kraje

Problémový okruh: EKONOMIKA

Silné stránky

- vysoký podíl MSP na celkové zaměstnanosti a HDP
- vysoká flexibilita MSP na trhu
- existence průmyslových zón a dalších rozvojových ploch v kraji
- roste průměrná měsíční mzda
- míra nezaměstnanosti Pk pod celorepublikovým průměrem
- nárůst tržeb z průmyslové výroby
- širší spektrum průmyslových odvětví
- výhodná logistická poloha v ČR
- průmyslová tradice
- existence poradenských center pro podnikatele - např. EIC, RPIC, KHK Pk,...
- členství obcí a Pk v Euroregionu Glacensis
- těsnější vztahy mezi městy Pardubice a Chrudim s vazbou na město Hradec Králové

- spolupráce krajů v NUTS II Severovýchod

Slabé stránky

- průměrná úroveň HDP na 1 obyvatele v porovnání s ostatními kraji ČR
- nedostatečný počet pracovních příležitostí pro osoby se zdravotním postižením a pro absolventy škol
- podíl vysokoškolsky vzdělaných osob v Pk pod průměrem ČR
- vysoký podíl osob v produktivním věku 20-24 let na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání v Pk
- nerovnoměrné rozložení podnikatelského zázemí v kraji
- malý počet absolventů s úplným středním vzděláním z technických oborů
- nedostatek kvalifikované pracovní síly v dělnických profesích, technických oborech a řemeslech
- prostorová a objemová nevyváženost průmyslové základny
- malý podíl velkých podniků na HDP kraje
- nedostatečná podpora inovací MSP z centrální úrovně
- omezené možnosti získávání bankovních úvěrů zjm. pro MSP
- omezený přístup MSP k vědě a výzkumu
- nízké výdaje na výzkum a vývoj ve srovnání s průměrem ČR
- nedostatečné vlastní výzkumné kapacity inovačních firem
- nedokončená restrukturalizace některých podniků
- nedostatek a nedostupnost hodnotitelných sociálně-ekonomických informací o ekonomických subjektech a jejich aktivitách
- podprůměrná úroveň mzdových příjmů ve srovnání s ostatními kraji ČR
- nízké zapojení podnikatelských subjektů do mezinárodních projektů
- diferenciací krajského města ve srovnání s ostatními částmi kraje (mzdy, vzdělání, atraktivita pro zahraniční investory)

Příležitosti

- předpokládaný růst ekonomiky v ČR i v Pk
- příchod nových investorů
- rozvoj nových technologií
- využití geografické polohy pro dopravní infrastrukturu
- podpora MSP formou cenově zvýhodněných pozemků a objektů pro podnikatelské záměry ze strany obcí, brownfields, greenfields,...
- vznik Technologického parku v Pardubicích
- spolupráce firem v rámci klastrů – zvýšení konkurenceschopnosti
- rozvoj stávajících průmyslových zón
- podpora inovací z krajské úrovně
- regionální inovační strategie kraje
- rozvoj podnikání a služeb vázaných na cestovní ruch
- členství ČR v EU využití vícezdrojového financování rozvoje kraje
- partnerství se zahraničními regiony, obcemi a městy
- celoživotní vzdělávání s příznivým dopadem na trh práce
- vybudování multimodálního logistického centra
- fungující destinační management VČ
- rozvoj fungování odbytových zemědělských družstev
- diverzifikace zemědělských podnikatelů do nezemědělských činností (řemesla, služby pro venkov)
- větší zapojení do mezinárodních projektů a sítí

Hrozby

- zvyšující se míra nezaměstnanosti v některých oblastech kraje
- prohlubující se dlouhodobá nezaměstnanost v Pk
- nekalá konkurence ze strany některých velkých podniků vůči MSP
- dumpingové ceny dovážených výrobků
- nízká komunikace mezi podniky a externími výzkumnými organizacemi
- nízké výdaje na vědu a výzkum proti průměru EU
- zánik pracovních míst
- zpřísnění podmínek získávání finančních prostředků z fondů EU
- nevyužívání a nízká podpora regenerací průmyslových areálů a jejich částí
- pokračující proces stárnutí populace
- pozdní reakce na aktuální trendy vývoje v oblasti inovací

Problémový okruh: LIDSKÉ ZDROJE, BYDLNÍ

Silné stránky

- nárůst úrovně vzdělanosti
- přímý vliv Pardubického kraje na střední a vyšší odborné školy
- stabilizovaná vzdělávací nabídka SŠ
- větší podíl vzdělávaných v SOŠ a VOŠ Pk v rámci ČR
- existence vysokého školství univerzitního typu
- standardní úroveň poskytování zdravotní péče v kraji
- existence Strategie protidrogové politiky kraje
- velké množství NNO v kraji
- existence koordinačního subjektu mezi neziskovým sektorem a krajem
- vysoká angažovanost občanů ve spolcích a iniciativách
- rozvoj bytové výstavby
- nárůst celkového počtu domů
- zlepšení technického vybavení domů

Slabé stránky

- nevyhovující stav infrastruktury na venkově (doprava, technické, obchodní sítě služeb)

Příležitosti

- změny struktury vzdělávání ve vazbě na trh práce
- další rozvoj Univerzity Pardubice včetně spolupráce s institucemi a orgány kraje v oblasti dalšího rozvoje Pk
- podpora celoživotního vzdělávání, rekvalifikační programy
- koordinování vzdělávacích programů škol s požadavky trhu práce
- podpora rozvoje informačních a komunikačních technologií
- účast na vzdělávacích programech EU a MŠMT
- modernizace zdravotnických zařízení za účelem poskytování kvalitnější zdravotní léčebné péče
- partnerství veřejného a soukromého sektoru v investiční oblasti zdravotnictví
- preventivní a protidrogové programy
- převod zřizovatelských funkcí u některých typů sociálních služeb, např. domovů důchodců, z kraje na města
- zavedení principu komunitního plánování sociálních služeb
- zavedení standardů kvality v sociální péči

- doplnění chybějících segmentů ústavní péče v kraji - např. zřízení specializovaného zařízení pro psychotiky a alkoholiky
- podpora bytové výstavby pro rodiny s dětmi
- oživení bytové výstavby
- deregulace nájemného
- členství ČR v EU- využití vícezdrojového financování kraje
- partnerství se zahraničními regiony, obcemi a městy
- zapojení neziskových organizací do evropských sítí
- zajišťování systematického a soustředěného přísunu relevantních informací pro NNO

Hrozby

- nepříznivý populační vývoj s negativním dopadem do oblasti školství
- vylidňování některých částí kraje
- emigrace mladých a kvalifikovaných osob
- stárnutí populace
- duplicita finančních prostředků vynakládaných ve školství
- omezené množství financí na výstavbu bytů
- nedostatečná údržba bytového fondu
- průtahy v přípravě adekvátní legislativy např. v oblasti zdravotní péče, v sociální oblasti,...
- zánik NNO

II. ZAMĚSTNANOST

II.1 Celková zaměstnanost

Vývoj počtu zaměstnavatelů

Zaměstnavatelé	stav k	
	31.12.2007	31.12.2008
zaměstnavatelé se stavem nad 25 zaměstnanců ¹⁾	1 316	1 306
zaměstnavatelé v drobném a středním podnikání (se stavem do 25 zaměstnanců) ²⁾	10 024	9 970
celkový počet zaměstnavatelů	11 340	11 276

¹⁾ Údaje z monitoringu zaměstnavatelů (na základě pololetních Výkazů o stavu zaměstnanců zasílaných plošně), případně z údajů České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) – z registru „živých“ organizací se stavem nad 25 zaměstnanců (včetně) – porovnání registrů ÚP a ČSSZ.

²⁾ Údaje z Okresní správy sociálního zabezpečení (OSSZ) – z registru malých organizací, které mají přihlášené zaměstnance k odvodům pojistného.

Vývoj počtu zaměstnanců a OSVČ

Zaměstnanci a OSVČ	stav k	
	31.12.2007	31.12.2008
zaměstnanci u firem se stavem nad 25 zaměstnanců ¹⁾	149 182	146 043
zaměstnanci u drobných a středních firem (se stavem do 25 zaměstnanců) ²⁾	50 089	50 131
osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) ³⁾	37 135	37 817

celková zaměstnanost (zaměstnanost u firem všech velikostních kategorií + OSVČ)	236 406	233 991
---	---------	---------

¹⁾ Údaje z monitoringu zaměstnavatelů (na základě pololetních Výkazů o stavu zaměstnanců zasílaných plošně).

²⁾ Údaje z OSSZ – ze statistických výběrů (jednotné pro všechny okresní správy sociálního zabezpečení) z registru malých organizací, které mají přihlášené zaměstnance k odvodům pojistného.

³⁾ Údaje z OSSZ – ze statistického přehledu OSVČ evidovaných v registru s povinností platit zálohy na důchodové pojištění.

V průběhu roku 2008 klesl celkový počet zaměstnavatelů v kraji o 0,6 %. Počet zaměstnavatelů s počtem zaměstnanců nad 25 osob klesl o 0,8% a počet zaměstnavatelů do 25 osob se klesl o 0,6 %. Z celkového počtu zaměstnavatelů převažovali z 88,4 % zaměstnavatelé s počtem zaměstnanců do 25 osob, obdobně jako v roce 2007.

Celkový počet zaměstnanců a OSVČ v roce 2008 klesl o 1,0 %. Pokles počtu zaměstnanců u firem nad 25 osob (o 2,1 %) byl větší nežli nárůst počtu zaměstnanců u firem do 25 osob (o 0,1 %) a OSVČ (o 1,8 %).

II.2 Volná pracovní místa

Počet hlášených volných míst podle požadavků na vzdělání

ISCED97	31.12.2007			31.12.2008		
	uchazeči	volná místa	uchaz./1 místo	uchazeči	volná místa	uchaz./1 místo
bez vzdělání a neúplné základní	76	490	0,2	76	79	1,0
základní vzdělání	4 244	4 847	0,9	4 418	1 136	3,9
nižší střední vzdělání	21	27	0,8	17	25	0,7
nižší střední odborné	345	37	9,3	508	53	9,6
střední odborné s výuč.listem	6 652	2 881	2,3	7 316	1 634	4,5
stř. nebo stř.odb. bez mat. i výuč. listu	142	7	20,3	126	11	11,5
ÚSV	378	86	4,4	407	53	7,7
ÚSO s vyučením i maturitou	544	127	4,3	708	54	13,1
ÚSO s maturitou (bez vyučení)	2 404	776	3,1	2 633	460	5,7
vyšší odborné vzdělání	94	27	3,5	145	23	6,3
bakalářské vzdělání	74	88	0,8	132	3	44,0
vysokoškolské	425	148	2,9	496	123	4,0
doktorské	18	0	-	16	0	0
celkem	15 417	9 541	1,6	16 998	3 654	4,7

V průběhu roku 2008 došlo k výraznému snížení celkového počtu hlášených volných míst v kraji a k růstu počtu uchazečů v evidenci. Celkový počet volných míst v kraji klesl o 61,7 %, počet uchazečů v evidenci se zvýšil o 10,2 %, což vedlo ke zhoršení situace na krajském trhu práce. Trendy ve vývoji počtu volných míst a uchazečů byly ve všech okresech stejné. V důsledku tohoto vývoje došlo ke zvýšení počtu uchazečů na jedno volné místo z 1,6 na 4,7 uchazečů v závěru roku 2008. Nejhuře se uplatňovali uchazeči s bakalářským vzděláním (44 uchazečů na jedno volné místo), s USO s vyučením i maturitou (13,1 uchazečů na jedno volné místo), dále se středním nebo středním odborným vzděláním

bez maturity i výučního listu (11,5 uchazečů na jedno volné místo). Nejméně uchazečů na jedno volné místo připadlo na uchazeče s nižším středním vzděláním (0,7 uchazečů na jedno volné místo).

Nejvíce volných míst bylo k dispozici v okrese Pardubice (41,4 %), dále v okrese Chrudim (24,4 %), v okrese Svitavy (20 %) a v okrese Ústí nad Orlicí (14,1 %).

Z hlediska vzdělání zůstal největší zájem ze strany zaměstnavatelů o uchazeče s kvalifikací střední odborné s výučním listem (44,7 % ze všech míst), dále se základním vzděláním (31,1 % ze všech míst) a s ÚSO s maturitou bez vyučení (12,6 % ze všech míst). Tento trend poptávky byl shodný v okresech Chrudim, Svitavy a Ústí nad Orlicí, v okrese Pardubice bylo na prvním místě základní vzdělání.

Profese, o které byl ze strany zaměstnavatelů v kraji největší zájem:

okres Pardubice

montážní dělník elektronického zařízení, nekvalifikovaný pracovník, pomocný dělník v živočišné výrobě, automechanik, číšník, servírka, frézař kovů, kuchař, uklízeč, montážní dělník, prodavač, řidič, stavební elektrikář, strojírenský dělník, strojník železář výroby prefabrikátů, svářeč, seřizovač obráběcích strojů, slévač, šička, tesař, zámečnický, zedník, administrativní pracovník, obchodní referent, obchodní zástupce, programátor, technik strojírenský, elektro, stavební, technik elektronik, účetní, inženýr projektant elektro a strojní, učitel, mistr, vedoucí pracovník, zdravotní sestra

okres Chrudim

zámečnický, zámečnický strojů, pomocní a nekvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví, pomocní a nekvalif. pracovníci, svářeči, řezači plamenem a páječi, prodavač, šička textilní konfekce, dělník obuvnické výroby, řidiči motorových vozidel, číšník, servírka, zedník, obchodní zástupce, truhlář, truhlář opravář

okres Svitavy

stavební dělník, stavební technik, profese ve službách – kuchař, číšník, prodavač, strojírenský technik, kovoprofese, dělník v elektrotechnice, elektromechanik, technik elektro, šička, švadlena, řezník, pekař, pracovník v zemědělství – zejména ŽV, zemědělský technik, řidič, pracovník ostrahy, tkadlec, přadlák, dělník dřevozpracující, truhlář

okres Ústí nad Orlicí

pomocní a nekvalifikovaní pracovníci, zámečnický, plastikáři, opraváři a mechanici obráběcích strojů, zedníci, kameníci, omítkáři, elektromechanici, opraváři a seřizovači různých typů elektrických zařízení, řidiči autobusů, trolejbusů a tramvají, svářeči, řezači plamenem a páječi, mechanici a opraváři kolejových vozidel, prodavači v obchodech, kuchaři, číšníci, servírky, stavební podlaháři, parketáři a obkladači, zpracovatelé masa, strojvedoucí elektrotechnici, pracovníci v oblasti účetnictví, fakturace, rozpočetnictví, kalkulace, sekretářky, sekretáři, strojírenští technici, obchodní cestující, obchodní zástupci, ostatní techničtí pracovníci, ostatní pedagogové

III. NEZAMĚŠTNANOST

III.1 Základní charakteristika vývoje nezaměstnanosti

Vývoj nezaměstnanosti ¹⁾

Nezaměstnaní, VPM a MN	stav k			
	celkem		ženy	
	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2008
evidovaní uchazeči o zaměstnání celkem	15 417	16 998	8 259	8 644
z toho dosažitelní	14 440	16 334	7 667	8 257
volná pracovní místa	9 541	3 654	-	-
uchazeči připadající na 1 VPM	1,6	4,7	-	-
uchazeči pobírající podporu v nezaměstnanosti	6 164	7 963	3 040	3 730
míra nezaměstnanosti (v %)	5,4	6,0	6,7	7,1

¹⁾ Údaje z měsíční statistiky

Kraj v roce 2008 charakterizoval nárůst počtu uchazečů o zaměstnání o 10,2 %, pokles počtu volných pracovních míst o 61,7 % a růst míry nezaměstnanosti o 0,6 procentního bodu. Pardubický kraj se pohyboval na 6. místě v porovnání s ostatními kraji ČR z hlediska míry nezaměstnanosti. Průměrnou hodnotou míry nezaměstnanosti 5,0 % byl Pardubický kraj po celý rok 2008 pod celostátním průměrem 5,5 %. Nejvyšší míru nezaměstnanosti v průměru za rok 2008 zaznamenal okres Svitavy 7,8 %, dále okres Chrudim 5,3 %, okres Ústí nad Orlicí 4,9 % a nejmenší míru nezaměstnanosti měl okres Pardubice 3,5 %. V porovnání s rokem 2007 došlo ve všech okresech Pardubického kraje ke zvýšení míry nezaměstnanosti a počtu uchazečů v evidenci ÚP. Počet volných míst klesl ve všech okresech kraje. Počet uchazečů pobírajících podporu v nezaměstnanosti stoupl ve všech okresech kraje.

Tabulka porovnání krajů ČR k 31. 12. 2008

kraj	počet EA	počet Uch	VM	MN
Praha	755 383	17 433	25 002	2,1
Středočeský	668 998	31 220	11 399	4,5
Jihočeský	341 099	17 505	4 188	4,8
Plzeňský	319 895	16 757	7 562	4,1
Karlovarský	169 385	13 457	2 087	7,6
Ústecký	427 055	45 657	4 485	10,3
Liberecký	225 914	16 605	2 279	7,0
Královéhradecký	292 936	14 728	4 052	4,8
Pardubický	274 370	16 998	3 654	6,0
Vysočina	272 309	17 874	2 414	6,3
Jihomoravský	602 872	43 063	8 253	6,8
Olomoucký	323 360	23 470	2 747	6,9
Zlínský	308 911	20 048	4 272	6,1
Moravskoslezský	638 583	57 445	8 795	8,5
Celkem ČR	5 621 070	352 250	91 189	6,0

Tabulka struktury uchazečů Pardubického kraje k 31. 12. 2008

okresy	uchazeči celkem	z toho		
		ženy	absolventi mladiství	OZP
Chrudim	3 618	1 801	288	792
Pardubice	3 952	1 996	372	695
Svitavy	4 768	2 460	327	977
Ústí nad Orlicí	4 660	2 387	366	1 022
Pardubický kraj	16 998	8 644	1 353	3 486

Ženy tvořily 50,8 % z celkového počtu uchazečů (v porovnání s rokem 2007 došlo ke zvýšení o 4,7 %). Počet absolventů a mladistvých se v roce 2008 zvýšil na 8,0 % (v roce 2007 7,0 %). Počet uchazečů – osob se zdravotním postižením se v roce 2008 snížil na 20,5 % (v roce 2007 23,2 %), což byl pozitivní signál pro krajský trh práce.

III.2 Tok nezaměstnanosti

Tok nezaměstnanosti ¹⁾

	celkem			ženy		
	nově evidovaní	vyřazení	umístění	nově evidované	vyřazené	umístěné
za rok 2007	27 618	31 570	22 140	13 234	15 172	10 633
za rok 2008	29 220	27 638	18 401	13 943	13 555	9 303

¹⁾ Údaje z měsíční statistiky

okres Pardubice

Hlavní zdroje nezaměstnanosti: OSVČ, pracovní poměry u personálních agentur, vojenské útvary a vojenská zařízení, obchod. V posledním čtvrtletí roku plošné snižování v důsledku hospodářské krize.

Hlavní zdroje zaměstnanosti: odvětví elektrotechniky, obchod a služby, strojírenství, stavebnictví a ostatní zpracovatelský průmysl.

okres Chrudim

Hlavní zdroje nezaměstnanosti: ostatní zpracovatelský průmysl, strojírenství, textilní průmysl, OSVČ.

Hlavní zdroje zaměstnanosti: odvětví strojírenství, elektrotechniky, služby a obchod, telekomunikace.

okres Svítavy

Hlavní zdroje nezaměstnanosti: oděvní průmysl, strojírenství, OSVČ.

Hlavní zdroje zaměstnanosti: odvětví strojírenství, stavebnictví, obchod a služby, textilní průmysl, zpracování plastů.

okres Ústí nad Orlicí

Hlavní zdroje nezaměstnanosti: doprava, obchod a služby, strojírenství, elektrotechnika

Hlavní zdroje zaměstnanosti: odvětví strojírenství, elektrotechniky, textilní průmysl, služby a obchod.

III.3 Struktura uchazečů o zaměstnání (vzdělání, věk, délka evidence, KZAM)

Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání (ISCED 97) ¹⁾

stupeň vzdělání	stav k							
	celkem				ženy			
	31.12.2007		31.12.2008		31.12.2007		31.12.2008	
	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %
bez vzdělání a neúplně základní	76	0,5	76	0,4	40	0,5	32	0,4
základní vzdělání	4 244	27,5	4 418	26,0	2 360	28,6	2 419	28,0
nižší střední vzdělání	21	0,1	17	0,1	11	0,1	10	0,1
nižší střední odborné	345	2,2	508	3,0	158	1,9	228	2,6
střední odborné s výuč.listem	6 652	43,1	7 316	43,0	3 119	37,8	3 228	37,3
stř. nebo stř.odb. bez mat. i výuč. listu	142	0,9	126	0,7	121	1,5	107	1,2
ÚSV	378	2,5	407	2,4	253	3,1	250	2,9
ÚSO s vyučením i maturitou	544	3,5	708	4,2	291	3,5	327	3,8
ÚSO s maturitou (bez vyuč.)	2 404	15,6	2 633	15,5	1 567	19,0	1 626	18,8
vyšší odborné vzdělání	94	0,6	145	0,9	68	0,8	86	1,0
bakalářské vzdělání	74	0,5	132	0,8	47	0,6	84	1,0
vysokoškolské	425	2,8	496	2,9	216	2,6	239	2,8
doktorské	18	0,1	16	0,1	8	0,1	8	0,1
celkem	15 417	100	16 998	100	8 259	100	8 644	100

¹⁾ Údaje ze čtvrtletní statistiky

Ve sledovaném období bylo v kraji nejvíce uchazečů ve stupni vzdělání střední odborné s výučním listem (43,0 %). Druhou nejčetnější skupinu tvořili uchazeči se základním vzděláním (26,0 %). S 15,5 % následovala skupina uchazečů s ÚSO s maturitou (bez vyučení). Toto pořadí četnosti stupňů vzdělání uchazečů bylo stejné ve všech okresech kraje.

U žen-uchazeček bylo pořadí nejčetnějších stupňů vzdělání stejné jako u uchazečů celkem.

Věková struktura uchazečů o zaměstnání¹⁾

věk	stav k							
	celkem				ženy			
	31.12.2007		31.12.2008		31.12.2007		31.12.2008	
	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %
do 19 let	750	4,9	885	5,2	367	4,4	403	4,7
20-24 let	1 685	10,9	2 165	12,7	779	9,4	907	10,5
25-29 let	1 538	10,0	1 836	10,8	770	9,3	855	9,9
30-34 let	1 863	12,1	2 053	12,1	1 116	13,5	1 138	13,2
35-39 let	1 546	10,0	1 765	10,4	994	12,0	1 057	12,2

40-44 let	1 520	9,9	1 600	9,4	903	10,9	951	11,0
45-49 let	1 546	10,0	1 625	9,6	929	11,2	945	10,9
50-54 let	2 386	15,5	2 365	13,9	1 415	17,1	1 356	15,7
55-59 let	2 193	14,2	2 257	13,3	960	11,6	1 006	11,6
nad 60 let	390	2,5	447	2,6	26	0,3	26	0,3
celkem	15 417	100	16 998	100	8 259	100	8 644	100

¹⁾ Údaje ze čtvrtletní statistiky

V roce 2008 došlo ke zvýšení počtu uchazečů ve všech věkových kategoriích s výjimkou věkové kategorie 50-54 let, kde došlo ke snížení počtu uchazečů. Nejčetnější věkovou skupinou byli uchazeči ve věku 50 – 54 let (13,9 %). Podíl uchazečů ve věku 25 – 44 let byl 42,7 %. Uchazeči ve věku 45 – nad 60 let tvořili 39,4 % ze všech uchazečů. Uchazeči ve věku nad 45 let byli pro krajský trh práce problémoví. Druhou nejčetnější byla věková kategorie 55 - 59 let (13,3 %), další byla věková kategorie 20 - 24 let (12,7 %).

Nejčetnější věková skupina u žen-uchazeček byla 50 – 54 let (15,7 %) a 30 – 34 let (13,2 %).

Délka evidence¹⁾

Délka evidence	stav k							
	celkem				ženy			
	31.12.2007		31.12.2008		31.12.2007		31.12.2008	
	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %
do 3 měsíců	5 534	35,9	7 493	44,1	2 411	29,2	3 107	35,9
3 – 6 měsíců	2 605	16,9	3 238	19,0	1 488	18,0	1 778	20,6
6 – 9 měsíců	1 301	8,4	1 413	8,3	786	9,5	810	9,4
9 – 12 měsíců	1 009	6,5	844	5,0	603	7,3	503	5,8
12 – 24 měsíců	1 657	10,7	1 438	8,5	1 003	12,1	902	10,4
nad 24 měsíců	3 311	21,5	2 572	15,1	1 968	23,8	1 544	17,9
celkem	15 417	100	16 998	100	8 259	100	8 644	100

¹⁾ Údaje ze čtvrtletní statistiky

V průběhu roku 2008 došlo k poklesu počtu uchazečů v kategoriích 9 měsíců a výše, naopak u kategorií do 9 měsíců v evidenci došlo k nárůstu počtu uchazečů. Nejčetnější byla kategorie do 3 měsíců (44,1 %). Počet uchazečů s délkou evidence 12 a více měsíců dosáhl 23,6 % a byl pro krajský trh práce problémovou skupinou. Pozitivním signálem bylo snížení počtu uchazečů s evidencí 9 měsíců a více.

U žen-uchazeček byl vývoj shodný s vývojem celkového počtu uchazečů.

Průměrná délka evidence (ve dnech)¹⁾

Délka evidence	stav k			
	celkem		ženy	
	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2008
průměrná délka evidence evidovaných uchazečů	539	427	585	487
průměrná délka evidence vyřazených uchazečů	269	220	303	253

¹⁾ Údaje ze čtvrtletní statistiky

V průběhu roku 2008 se zkrátila průměrná délka evidence evidovaných uchazečů o 112 dnů, tj. o 20,8 %. Obdobná situace byla ve všech okresech kraje. Nejdéle v evidenci byli uchazeči v okrese Svitavy (652 dnů), dále v okrese Ústí nad Orlicí (387 dnů), v okrese Chrudim (357 dnů) a v okrese Pardubice (311 dnů).

U žen-uchazeček byla průměrná délka evidence o 14 % vyšší než u celkového počtu uchazečů.

Struktura uchazečů o zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání (KZAM)¹⁾

KZAM	stav k			
	31.12.2007		31.12.2008	
	abs.	v %	abs.	v %
tř. 1 – Zákonodárci, vedoucí a řídicí pracovníci	115	0,7	147	0,9
tř. 2 – Vědečtí a odborní duševní pracovníci	609	4,0	637	3,7
tř. 3 – Techničtí, zdravotničtí, pedagogičtí pracovníci a pracovníci v příbuzných oborech	1 327	8,6	1501	8,8
tř. 4 – Nižší administrativní pracovníci (úředníci)	1 439	9,3	1 608	9,5
tř. 5 – Provozní pracovníci ve službách a obchodě	2 150	13,9	2 168	12,8
tř. 6 – Kvalifikovaní dělníci v zemědělství, lesnictví a v příbuzných oborech	408	2,6	372	2,2
tř. 7 – Řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé, opraváři	2 671	17,3	2 947	17,3
tř. 8 – Obsluha strojů a zařízení	1 408	9,1	1 798	10,6
tř. 9 – Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	4 744	30,8	5 098	30,0
tř. 0 – Příslušníci armády	10	0,1	10	0,1
nezadáno	536	3,5	712	4,2
celkem	15 417	100	16 998	100

¹⁾ Údaje ze čtvrtletní statistiky

Nejčetnější zastoupení v kraji měli uchazeči třídy 9 (30,0 %), třídy 7 (17,3 %) a třídy 5 (12,8 %). Počet uchazečů stoupl v roce 2008 ve všech třídách KZAM s výjimkou třídy 6, kde došlo k poklesu.

Největší nárůst jsme zaznamenali v třídě 9 a to o 7,5%.

Profese uchazečů nejvíce zastoupených v evidenci úřadů práce (měsíčně):

okres Pardubice

a) THP: administrativní pracovník jinde neuvedený 228, referent administrativy jinde neuvedený 48, skladník (úředník) 36, obchodní zástupce 34, operátor skladů 30, ostatní odborní administrativní pracovníci jinde neuvedení 26, odborný administrativní pracovník jinde neuvedený 19, nižší administrativní pracovníci (kromě úředníků ve službách a obchodě) 17, účetní všeobecný 16, ostatní nižší úředníci jinde neuvedení 16, odborný ekonom jinde neuvedený 15, nižší administrativní pracovníci (úředníci) 15, elektrotechnici 14, operátoři průmyslových robotů, NC strojů 14, chemik jinde neuvedený 13, ...

b) D: pomocní a nekvalifikovaní pracovníci 177, prodavači v obchodech 112, manipulační dělník v průmyslu (ve výrobě) 87, řidiči motorových vozidel 80, pomocní a nekvalifikovaní pracovníci zaměřeni na prodej a služby 75, montážní dělník jinde neuvedený 71, nekvalifikovaný pracovník jinde neuvedený 68, zámečnick, zámečnick

strojů 65, prodavač jinde neuvedený 62, zedník 51, kuchař 44, pomocníci a uklízeči v kancelářích, hotelích, nemocnicích a jiných zařízení 39, pomocník uklízeč jinde neuvedený 39, pomocní a nekvalifikovaní dělníci v průmyslu (ve výrobě) 39, pomocní a nekvalifikovaní montážní a manipulační dělníci (jednoduché ruční úkony) 39, ...

okres Chrudim

pomocní a nekvalifikovaní pracovníci – prodej, služby 337, prodavači v obchodech 238, administrativní pracovník 164, řidiči motorových vozidel 164, pomocní a nekvalifikovaní pracovníci 159, zedník 121, pomocník, uklízeč 111, vrátný 85, pomocní a nekvalifikovaní montážní pracovníci 75, nižší administrativní pracovníci 69, montážní dělník 68, manipulační dělník v průmyslu 67, kuchař 61, ...

okres Svitavy

nižší administrativní pracovníci (410), odborní administrativní pracovníci (63), obchodní cestující (46), pracovník obchodu (313), kuchař, číšník (179), ostatní osobní služby - kadeřnictví, pedikúra apod. (41), kvalifikovaný dělník v zemědělství (147), dělníci s výkonem práce ve stavebnictví (303), elektromechanik slabo i silno (45), mechanik-opravář (70), zpracovatelé potravin (28), zpracovatelé dřeva (34), kvalifikovaní dělníci ve výrobě textilu (83), řidiči (120), pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (1662).

okres Ústí nad Orlicí

pomocní a nekvalifikovaní pracovníci 1360, prodavači v obchodech 258, sekretářky, sekretáři 248, montážní dělníci montující mechanická zařízení (stroje, vozidla apod.) 179, nástrojaři, kovomodeláři, kovodělníci, zámečníci 145, zedníci, kameníci, omítkáři 127, kuchaři 98, řidiči osobních a malých dodávkových automobilů, taxikáři 98, elektromechanici, opraváři a seřizovači různých typů elektrických zařízení 85, ostatní odborní administrativní pracovníci jinde neuvedení 75, číšníci, servírky 63, obchodní cestující, profesionální poradci v obchodě, obchodní zástupci 59, úředníci ve skladech (vč. vážních) 57, ...

Struktura uchazečů o zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání (KZAM)¹⁾ - ŽENY

KZAM	stav k			
	31.12.2007		31.12.2008	
	abs.	v %	abs.	v %
tř. 1 – Zákonodárci, vedoucí a řídicí pracovníci	34	0,4	40	0,5
tř. 2 – Vědečtí a odborní duševní pracovníci	367	4,4	369	4,3
tř. 3 – Techničtí, zdravotničtí, pedagogičtí pracovníci a pracovníci v příbuzných oborech	707	8,6	779	9,0
tř. 4 – Nižší administrativní pracovníci (úředníci)	1 179	14,3	1260	14,6
tř. 5 – Provozní pracovníci ve službách a obchodě	1 731	21,0	1714	19,8
tř. 6 – Kvalifikovaní dělníci v zemědělství, lesnictví a v příbuzných oborech	230	2,8	201	2,3
tř. 7 – Řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé, opraváři	605	7,3	565	6,5
tř. 8 – Obsluha strojů a zařízení	481	5,8	573	6,6
tř. 9 – Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	2 660	32,2	2811	32,5
tř. 0 – Příslušníci armády	1	0	2	0
nezadáno	264	3,2	330	3,8
celkem	8 259	100	8644	100

¹⁾ Údaje ze čtvrtletní statistiky

Nejčetnější zastoupení v kraji měly ženy-uchazečky rozdílné od celkového počtu uchazečů. Největší skupinu tvořily ženy-uchazečky třídy 9 (32,5 %), třídy 5 (19,8 %) a třídy 4 (14,6 %).

III.4 Vybrané skupiny uchazečů o zaměstnání

III.4.1 Absolventi škol a mladiství

Vývoj počtu evidovaných absolventů škol a mladistvých podle stupně vzdělání

ISCED97	stav k			
	celkem		ženy	
	30.9.2007	30.9.2008	30.9.2007	30.9.2008
bez vzdělání a neúplné základní	8	9	5	3
základní vzdělání	196	206	94	108
nižší střední vzdělání	4	1	2	1
nižší střední odborné	90	89	43	58
střední odborné s výuč.listem	390	401	152	160
stř. nebo stř.odb. bez mat.i výuč. listu	0	0	0	0
ÚSV	43	23	35	18
ÚSO s vyučením i maturitou	188	201	90	72
ÚSO s maturitou (bez vyučení)	429	395	286	248
vyšší odborné vzdělání	70	82	50	58
bakalářské vzdělání	43	48	29	34
vysokoškolské	105	141	61	81
doktorské	2	2	2	0
celkem	1 570	1598	851	841

V průběhu roku 2008 se v kraji mírně zvýšil počet absolventů a mladistvých v evidenci úřadů práce o 1,8 %. Absolventi a mladiství tvořili 9,4 % všech uchazečů o zaměstnání. Počet absolventů a mladistvých se zvýšil v okresech Chrudim a Ústí nad Orlicí, naopak klesl v okresech Pardubice a Svitavy. Nejvíce absolventů a mladistvých bylo v evidenci v okrese Pardubice (28,3 % všech evidovaných absolventů v kraji).

Nejvíce absolventů v evidenci dle stupně vzdělání bylo se středním odborným s výučním listem (25,1 %).

Hlavním důvodem evidence absolventů a mladistvých byla chybějící praxe nebo nevhodná kvalifikace. Situaci dále zhoršoval rozpor mezi nabídkou a poptávkou jak po stránce odbornosti, tak i specializace a to ve všech okresech kraje.

Ženy tvořily 52,6 % ze všech absolventů a mladistvých, nejvíce (29,5 %) z nich mělo ÚSO s maturitou (bez vyučení).

III.4.2 Osoby se zdravotním postižením

Vývoj počtu uchazečů osob se zdravotním postižením ¹⁾

Osoby se ZP	stav k			
	celkem		ženy	
	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2008

osoby se ZP	3580	3 486	1 539	1 885
podíl na celkovém počtu uchazečů	23,2	18,6	18,6	21,8
z toho: plně invalidní	11	14	1	3
částečně invalidní	3123	3 095	1 399	1 655
os. zdravotně znevýhodněné	446	377	139	227

¹⁾ Údaje ze čtvrtletní statistiky

V roce 2008 došlo k poklesu počtu uchazečů se ZP v evidenci v kraji. V okresech Pardubice, Chrudim a Svitavy došlo k poklesu počtu uchazečů osob se zdravotním postižením, v okrese Ústí nad Orlicí došlo k růstu počtu osob se zdravotním postižením. Uchazeči této skupiny tvořili 18,6 % ze všech uchazečů v kraji. Nejvíce uchazečů se ZP bylo v okrese Ústí nad Orlicí (29,3 % ze všech uchazečů v kraji).

Počet uchazečů se ZP se v roce 2008 snížil o 2,6 %. Ženy tvořily 54,1 % osob se ZP v kraji. Zdravotní postižení, převažující základní nebo střední odborné vzdělání, vyšší věk a nízký počet vhodných volných míst patří mezi hlavní příčiny evidence osob se ZP v kraji. Situace byla obdobná ve všech okresech kraje.

III.5 Ohrožené mikroregiony v jednotlivých okresech

V Pardubickém kraji je celkem 21 mikroregionů.

Okres Chrudim: Chrudimsko, Hlinecko, Skutečsko, Třemošnicko, Heřmanoměstsko

Okres Pardubice: Holicko, Pardubicko, Přeloučsko

Okres Svitavy: Svitavsko, Moravskotřebovsko a Jevíčko, Poličsko, Litomyšlsko

Okres Ústí n.Orlicí: Ústeckoorlicko, Českotřebovsko, Letohradsko, Jablonné nad Orlicí, Žamberecko, Choceňsko, Vysokomýtsko, Lanškrounsko, Králicko

V mikroregionech Pardubického kraje je největší koncentrace obyvatelstva (velký vliv mají historické spojitosti, určitá setrvačnost obyvatelstva atd.) v mikroregionech Pardubicko, Chrudimsko, Ústeckoorlicko a Českotřebovsko (nad 150 obyvatel/km²). Naopak nejmenší hustotu mají mikroregiony Moravskotřebovsko a Jevíčko, Třemošnicko a Králicko (pod 70 obyvatel/km²).

Charakteristika mikroregionů k 31. 12. 2008

Název mikroregionu	počet obyvatel	EAO	počet uchazečů		MN v %	
			celkem	dosažitelní	z celk. počtu uch.	z dosaž. uchazečů
Holicko	18 299	8 445	379	364	4,5	4,3
Pardubicko	118 678	60 653	2 662	2 560	4,4	4,2
Přeloučsko	26 949	13 867	869	837	6,3	6,0
Chrudimsko	48 317	24 395	1 693	1 615	6,9	6,7
Hlinecko	22 542	10 687	777	747	7,3	7,0
Skutečsko	14 013	6 706	473	459	7,1	6,8
Třemošnicko	8 668	4 156	309	301	7,4	7,2
Heřmanoměstsko	9 936	4 827	334	325	6,9	6,7
Svitavsko	31 012	16 004	1 634	1 580	10,2	9,9
Moravskotřebovsko	26 395	13 822	1 769	1 727	12,8	12,5
Poličsko	19 569	9 460	529	507	5,6	5,4

Litomyšlsko	27 581	13 034	836	810	6,4	6,2
Vysokomýtsko	19 015	9 393	481	461	5,1	4,9
Choceňsko	15 049	7 600	420	397	5,5	5,2
Ústeckoorlicko	20 113	10 524	730	681	7,0	6,5
Českotřebovsko	20 101	10 528	902	860	8,6	8,2
Lanškrounsko	2 186	11 151	838	808	7,5	7,2
Letohradsko	12 572	6 039	266	252	4,4	4,2
Žamberecko	13 110	6 545	417	397	6,4	6,1
Jablonsko	6 191	3 036	169	156	5,6	5,1
Králicko	9 828	4 937	383	370	7,8	7,5

IV. CIZINCI NA TRHU PRÁCE

Zaměstnávání cizinců

Zaměstnaní cizinci	stav k	
	31.12.2007	31.12.2008
zaměstnaní s pracovním povolením	6 145	10 428
informace o zaměstnání podle § 98 písm. a) až e), j) až m)	555	635
občané EU, Norska, Islandu, Lichtenštejnska a Švýcarska	8 174	5 671

V průběhu roku 2008 došlo ke zvýšení počtu platných povolení pro cizí státní příslušníky o 69,7 %. V kraji bylo vydáno k 31. 12. 2008 celkem 10428 platných povolení, z toho nejvíce v okrese Pardubice (8000), dále v okrese Ústí nad Orlicí (1122), v okrese Svitavy (763), a nejméně v okrese Chrudim (543). Ve všech okresech v kraji došlo ke zvýšení počtu povolení.

K 31. 12. 2008 bylo v kraji registrováno 5671 občanů EU, z toho nejvíce v okrese Pardubice (3141 osob), dále v okrese Ústí nad Orlicí (1932 osob), v okrese Chrudim (335 osob) a nejméně v okrese Svitavy (263 osob).

Nejčastěji obsazované profese cizinci a občany EU

Pardubický kraj

Cizinci: montážní dělník elektronického zařízení, pomocník, uklízeč, šička, dělník v elektrotechnice, strojírenství, zemědělství, zámečnický, truhlář, stavební dělník

Občané EU: dělník v elektrotechnice, zemědělství, stavebnictví, zámečnický, svářeč, zdravotní sestra

okres Pardubice

Cizinci: montážní dělník elektronického zařízení, montážní dělník v průmyslu, dělník v elektrotechnice, skladník, dělník potravinářské výroby, technik, svářeč, stavební dělník, zedník, pomocník - uklízeč

Občané EU: montážní dělník elektronického zařízení, stavební dělník, zámečnický, svářeč, kopáč, zedník, zdravotní sestra, tesař – truhlář

okres Chrudim

Cizinci: šička, stavební dělník, slévárenský dělník, strojírenský dělník, zedník, zemědělský dělník

Občané EU: montér, zámečnick, svářeč, zedník, stavební dělník, zemědělský dělník

okres Svitavy

Cizinci: šička, stavební dělník, dělník v dřevovýrobě, dělník v zemědělství, dělník v strojírenství, pomocný dělník v průmyslu

Občané EU: stavební dělník, dělník v živočišné a rostlinné výrobě, strojírenský dělník, zdravotní sestra

okres Ústí nad Orlicí

Cizinci: montážní dělník, dělník v elektrotechnice, strojírenský dělník, seřizovač, truhlář, textilní dělník, svářeč, plastikář.

Občané EU: zedník, stavební dělník, svářeč, dělník kovovýroby, dělník v elektrotechnice, strojírenský dělník, montážní dělník, lisař-plastikář, dělník dřevovýroby, technik, chovatel skotu.

V. AKTIVNÍ POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI

V.1 Vynaložené finanční prostředky na APZ

Výdaje na politiku zaměstnanosti (v tis. Kč)

Výdaje na PZ	2007	2008
výdaje na politiku zaměstnanosti celkem (PZ)	697 920,1	633 198,5
z toho na pasivní politiku (PPZ)	302 896,9	357 494,5
<i>podíl PPZ na PZ v %</i>	<i>43,4</i>	<i>56,5</i>
na aktivní politiku (APZ) ¹⁾	243 879,9	153 859,4
<i>podíl APZ na PZ v %</i>	<i>34,9</i>	<i>24,3</i>
Podpora zaměstnávání OZP - příspěvek dle §78 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti	115 636,7	118 291,3
<i>podíl podpory zaměstnávání OZP na PZ v %</i>	<i>16,6</i>	<i>18,7</i>
Insolvence	35 506,6	3 553,2
<i>podíl insolvence na PZ v %</i>	<i>5,1</i>	<i>0,6</i>

¹⁾ včetně ESF

Výdaje APZ dle jednotlivých nástrojů včetně závazků z minulého období (v tis. Kč)

Nástroj APZ	2007	2008
VPP	39 978	18 722,9
SÚPM zřízené a vyhrazené zaměstnavateli	36 809	17 800,3
SÚPM zřízené uchazeči o zaměstnání - SVČ	3 237	2 730
CHPD a CHPM vytvořené pro OZP	3 925	3 365

CHPM – SVČ vytvořené pro OZP	83	300
Příspěvek na provozní náklady CHPD, CHPM a CHPM - SVČ vytvořené pro OZP	18 781	23 635,5
Rekvalifikace, poradenské aktivity	10 393	10 218,3
překlenovací příspěvek	35	8
příspěvek na dopravu zaměstnanců	487	523
příspěvek na zapracování	0	0
příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program	0	0
cílené programy k podpoře zaměstnanosti § 120	21 454	0
programy tvorby nových pracovních míst	0	0
projekty ESF – OP RLZ	69 778	65 257,0
projekty ESF – OP LZZ – VPP	0	10 037,6
projekty ESF – OP LZZ – SÚPM	0	1 009,9
<i>převody do rezervních fondů ÚP</i>	<i>5 580</i>	<i>0</i>
<i>převody do fondů organizačních složek státu (OSS)</i>	<i>40 407</i>	<i>21 619</i>
<i>ostatní (semináře, expertízy apod.)</i>	<i>2 136</i>	<i>252</i>
celkem	255 166	175 478,4

Celkové náklady na politiku zaměstnanosti v roce 2008 se v kraji snížily. Z celkové částky činily náklady na pasivní politiku zaměstnanosti 56,5 % a náklady na aktivní politiku zaměstnanosti 24,3 %. Oproti roku 2007 došlo v roce 2008 ke zvýšení výdajů na pasivní politiku zaměstnanosti a ke zvýšení podpory zaměstnávání OZP. Výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti v roce 2008 klesly.

Na realizaci paragrafu 78 úřady práce v kraji vyčerpaly celkem 118291,3 tis. Kč, nejvíce okres Pardubice (35,8 % z celkové částky za kraj), dále okres Chrudim (31,6 %), okres Svitavy (16,7 %) a nejméně okres Ústí nad Orlicí (15,8 %).

Celkové výdaje na insolvenční v roce 2008 v kraji dosáhly částky 3553,2 tis. Kč. Nejvíce se podílel okres Chrudim (48,1 %), dále okres Pardubice (41,1 %), okres Ústí nad Orlicí (10,7 %) a nejméně okres Svitavy (0 %).

V průběhu roku 2008 klesl podíl APZ kraje na celkových výdajích politiky zaměstnanosti na 24,3 %. Nejvíce prostředků na APZ v kraji vynaložil okres Pardubice (51,4 %), dále okres Svitavy (18,9 %), okres Chrudim (16,5 %) a okres Ústí nad Orlicí (13,2 %).

Ze všech nástrojů APZ byly nejvíce využívány nástroje na podporu zaměstnávání osob se ZP v chráněných dílnách a pracovištích (17,7 %). Na SÚPM bylo použito 13,3 %, na VPP 12,2 %, na rekvalifikace a poradenské aktivity se vynaložilo 6,6 %. Oproti roku 2007 došlo v roce 2008 ke snížení čerpání u VPP, SÚPM a rekvalifikací, ke zvýšení čerpání došlo u podpory zaměstnávání osob se ZP v chráněných dílnách a pracovištích.

V.2 Nově vytvořená pracovní místa v rámci jednotlivých nástrojů APZ

Počet vytvořených pracovních míst v rámci jednotlivých nástrojů APZ s finančním příspěvkem úřadu práce

nástroj APZ	2007	2008
-------------	------	------

(celkový počet nových pracovních míst)		
VPP	808	351
SÚPM zřízené a vyhrazené zaměstnavateli	816	334
SÚPM zřízené uchazeči o zaměstnání - SVČ	104	87
CHPD a CHPM vytvořené pro OZP	78	42
CHPM – SVČ vytvořené pro OZP	3	3
cílené programy I. (počet míst)	83	0
cílené programy II. (počet dohod)	29	0
Projekty ESF - OP LZZ - VPP	-	485
Projekty ESF - OP LZZ - SÚPM	-	173
celkem	1 910	1 475

Příspěvky poskytované v rámci APZ

nástroj APZ (celkový počet podpořených osob)	2007	2008
osoby s příspěvkem		
překlenovací příspěvek	5	1
příspěvek na zapracování	0	0
příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program	0	0
příspěvek na provozní náklady CHPD, CHPM a CHPM - SVČ vytvořené pro OZP	713	747
projekty ESF – OP RLZ	1 237	404
příspěvek na dopravu		
počet zaměstnavatelů	3	4
počet zaměstnanců	174	209

V roce 2008 bylo umístěno celkem 1475 uchazečů na nově vytvořená pracovní místa. V porovnání s rokem 2007 došlo ke snížení počtu umístěných uchazečů v rámci APZ o 435 osob, tj. o 22,8 %.

Nejvíce uchazečů zařazených do APZ bylo umístěno na nová místa vytvořená u zaměstnavatelů formou VPP (56,7 %). Na SÚPM úřady práce umístily 40,3 % uchazečů. Jednalo se převážně o dlouhodobě nezaměstnané uchazeče a nepřizpůsobivé. Celkem 3 % tvořila speciální místa v chráněných dílnách pro osoby se ZP.

Nejvíce uchazečů umístěných na nová pracovní místa bylo v okrese Svitavy (40,5 %), dále v okrese Pardubice (20,6 %), v okrese Chrudim (20,4%) a nejméně v okrese Ústí nad Orlicí (18,5 %).

Z příspěvků poskytovaných v rámci APZ, které vstoupily v platnost 1. 10. 2004 v souvislosti s přijetím zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti se nejvíce používal příspěvek na dopravu zaměstnanců.

V.3 Rekvalifikace

Rekvalifikace uchazečů a zájemců o zaměstnání, rekvalifikace zaměstnanců

ukazatel	2007	2008
<i>rekvalifikace uchazečů o zaměstnání</i>		

počet uchazečů zařazených do rekvalifikací	1 682	1 256
z toho: ženy	1 098	862
absolventi škol a mladiství	222	116
OZP	212	184
rekvalifikaci ukončilo celkem	1 474	1 191
z toho úspěšně	1 327	1 109
počet uchazečů umístěných po rekvalifikaci ¹⁾	869	712
rekvalifikace zájemců o zaměstnání		
počet zájemců zařazených do rekvalifikací	49	112
rekvalifikaci ukončilo celkem	43	110
z toho úspěšně	42	105
počet zájemců umístěných po rekvalifikaci	40	102
rekvalifikace zaměstnanců		
počet zaměstnavatelů	8	9
počet zaměstnanců zařazených do rekvalifikací	20	49
rekvalifikaci ukončilo celkem	19	50
z toho úspěšně	19	50

¹⁾ Do 12 měsíců po ukončení rekvalifikace

V průběhu roku 2008 se rekvalifikací zúčastnilo a úspěšně ukončilo 1109 uchazečů, z nichž 64,2 % se po rekvalifikaci umístilo do pracovního procesu. Ženy tvořily 68,6 %, absolventi škol a mladiství 9,2 % a osoby se ZP 14,6 % ze všech uchazečů zapojených do rekvalifikace. Úspěšnost rekvalifikace byla 88,3 %. V porovnání s rokem 2007 bylo rekvalifikováno o 25,3 % méně uchazečů, v zaměstnání se umístilo o 18,1 % méně uchazečů a úspěšně ukončilo rekvalifikace o 16,4 % méně uchazečů. Zaměstnanecká rekvalifikace byla v roce 2008 vyšší než v roce 2007. Nejvíce uchazečů se rekvalifikovalo na obsluhu PC. Tato situace byla stejná ve všech okresech kraje.

VI. PROGNOZA VÝVOJE TRHU PRÁCE V DALŠÍM OBDOBÍ

VI.1 Nejvíce ohrožené skupiny uchazečů o zaměstnání a situace v nejhroženějších mikroregionech

a) Ohrožené skupiny uchazečů

- uchazeči osoby se ZP
- uchazeči ve věkové kategorii 50 let a více
- uchazeči s dlouhodobou evidencí nad 6 a nad 12 měsíců
- uchazeči – ženy, matky s malými dětmi
- uchazeči s nižším sekundárním vzděláním (ZV, OU bez vyučení)
- uchazeči s pouze částečnou dovedností, speciálně administrativní
- absolventi škol s ekonomicko-nespecifickým a manažerským vzděláním
- uchazeči z odlehlých obcí či z míst s absencí dopravní obslužnosti
- uchazeči s individuálním handicapem

b) Nejohroženější mikroregiony

Charakteristika mikroregionů k 31. 12. 2008

Název mikroregionu	počet obyvatel	EAO	počet uchazečů		MN v %	
			celkem	dosažitelní	z celk. počtu uch.	z dosaž. uchazečů
Přeloučsko	26 949	13 867	869	837	6,3	6,0
Hlinecko	22 542	10 687	777	747	7,3	7,0
Skutečsko	14 013	6 706	473	459	7,1	6,8
Třemošnicko	8 668	4 156	309	301	7,4	7,2
Svitavsko	31 012	16 004	1 634	1 580	10,2	9,9
Moravskotřebovsko	26 395	13 822	1 769	1 727	12,8	12,5
Českotřebovsko	20 101	10 528	902	860	8,6	8,2
Králicko	9 828	4 937	383	370	7,8	7,5

VI.2 Dvě varianty možného vývoje nezaměstnanosti

Další vývoj situace na krajském trhu práce ovlivní pokračující celosvětová hospodářská a finanční krize, která se projevuje snížením zakázek v průmyslu a opatrností až neochotou komerčních bank poskytovat úvěry.

Očekáváme pro rok 2009 spíše pesimistický vývoj situace na krajském trhu práce. Počet uchazečů se bude pohybovat kolem 22000 osob a míra nezaměstnanosti bude růst až k 9,5 %.

Předpokládaný vývoj nezaměstnanosti v dalším období – Pardubický kraj

očekávaný stav k	mírnější varianta			pesimističtější varianta		
	počet evidovaných uchazečů celkem	z toho dosažitelní	MN v %	počet evidovaných uchazečů celkem	z toho dosažitelní	MN v %
30.6.2009	21400	20500	8,3	25550	24450	9,4
31.12.2009	23450	22500	9,2	27200	26200	9,8

Předpokládaný vývoj nezaměstnanosti v dalším období – okres Pardubice

očekávaný stav k	mírnější varianta			pesimističtější varianta		
	počet evidovaných uchazečů celkem	z toho dosažitelní	MN v %	počet evidovaných uchazečů celkem	z toho dosažitelní	MN v %
30.6.2009	5600	5400	6,5	6800	6500	8,0
31.12.2009	6400	6100	7,5	7200	7000	8,5

Předpokládaný vývoj nezaměstnanosti v dalším období – okres Chrudim

očekávaný stav k	mírnější varianta			pesimističtější varianta		
	počet evidovaných uchazečů celkem	z toho dosažitelní	MN v %	počet evidovaných uchazečů celkem	z toho dosažitelní	MN v %
30.6.2009	4800	4500	8,6	5800	5500	10,5
31.12.2009	5000	4800	9,2	6000	5700	10,9

Předpokládaný vývoj nezaměstnanosti v dalším období – okres Svitavy

očekávaný stav k	mírnější varianta			pesimističtější varianta		
	počet evidovaných uchazečů celkem	z toho dosažitelní	MN v %	počet evidovaných uchazečů celkem	z toho dosažitelní	MN v %
30.6.2009	5000	4800	9,0	5400	5150	9,6
31.12.2009	5600	5400	10,0	6100	5850	10,8

Předpokládaný vývoj nezaměstnanosti v dalším období – okres Ústí nad Orlicí

očekávaný stav k	mírnější varianta			pesimističtější varianta		
	počet evidovaných uchazečů celkem	z toho dosažitelní	MN v %	počet evidovaných uchazečů celkem	z toho dosažitelní	MN v %
30.6.2009	6000	5800	8,0	7550	7300	10,0
31.12.2009	6450	6200	8,5	7900	7650	10,5